

SANTIAGO

jóaripũ

Ñũuduticorigue

1 ¹Yũũ Santiago múãrẽ ãñũdutia. Yũũ Cõãmacũrẽ padecotegu, teero biiri marĩ Òpũ Jesucristore padecotegu múãrẽ Israelya põnarĩ macãrã doce põnarĩ macãrãrẽ apeyé ditapu wáabaterirare jóaa.

Masiré ãñuré Cõãmacũmena atia

²Yáa wedera, múãrẽ noo niiré ñañarõ wáari, “usenirã niiãda” jĩĩña. ³Múã masiã: Múãrẽ ñañarõ wáari, múã Cõãmacũrẽ padeoré-re ãñomasíã sũcã. ãñurõ padeorí, wãcũtutuare múãrẽ jeanemoã. ⁴Tee wãcũtutuare múãpũre jeapetiaro. Tee jeari, padeotutúara, basocá ãñurá, péerogã padeoré dusanóhẽrã niiãdacu.

⁵Masiré cuohérano Cõãmacũrẽ sãĩárõ. Ticogũdaqui. Cõãmacũ tutiro manirõ niipetirare cúa sãiré nemoró ticonemoqui. ⁶Padeorémena sãĩárõ. “Óba, ticoriboqui” jĩĩró manirõ sãĩrõ booa. Teero jĩĩráno día pairímaa maquẽ ocoturí tiiróbiro niĩya. Tee wĩno páapuri wáajõãrucu, atijõãatirucu tiia. ⁷Cõãmacũ teero wãcũránorẽ ticoridojãqui. ⁸Sicabũrecore merẽã, apebũrecore merẽã wãcũcua; sica diamacũ wãcũhẽrã niĩya.

⁹Jesuré padeorá búri niirã ñãnopacara, usenirõ booa; Cõãmacũ ñãacoropũre búri niirã mee niicua. ¹⁰Pee apeyé cuorácã Jesuré padeorá usenirõ booa. Cúa padeoré cúa cuoré nemoró wapa-cutia. Cúa cuorépeja coori sínidíaro tiiróbiro petidíadacu. ¹¹Táa muĩpũ bayiró asirí, sijnjóãcu. Tee cooricã budujõãcu; ãñuré niĩarigue niipacaro, peticú. Tee tiiróbiro pee apeyé cuorácã cúa niyeru wapatáriromena diajõãadacua.

Jĩicõãsãrere Cõãmacũ mee tiidutí

¹²Ñañarõ wáapacari, wãcũtutuarano usenicua. Cõãmacũ cúa padeoré-re duuhéri ññagũ, cúaãrẽ catiré petihére ticogũdaqui. Teeré “ticogũda” jĩĩrigũ niĩwĩ cũũrẽ maĩrãrẽ.

¹³Sicũno ñañaré tiidugáro jeari, “Cõãmacũ yũũre teero tiidutí” jĩĩrijãrõ booa. Cõãmacũ ñañaré tiidugágũ mee niĩ. Cũũ ãpẽrãrẽ ñañarére jĩicõãsãgũno mee niĩ. ¹⁴Biiope biia: Ñañaré tiidugárgere wãcũsũgueari siro, ñañagũ jĩicõãsãrõ tiiróbiro wáacu. Teero tiigũ, apeyenó ñañaré tiidutíre peerogãmenarã “jáũ” jĩĩjãqui. ¹⁵Cũũ tee ñañaré tiidugáremena ñañarére tiiquí. Cũũ niĩ

petire tiirípojīgũ, catigú niipacu, diarigu tiiróbiro niitoaquí.

16 Yáa wedera, wisirijãña. 17 Niipetire añuré, teero biiri diamacú maquē marĩrē diijeácu; teeré ticoqui Cõamacũ ãmuásepũ niigú. Cũũrã niiqui niipetira sãwócorare, ãmuásepũ bauráre tiirígu. Cũũ wasoríqui; cũũrē cãmotáreno manicú. 18 Cõamacũ cũũ boorírobirora cũũye queti diamacú maquẽmena marĩrē catiré petihére ticorigũ niiwĩ. Teero cũũ diamacú bueré cũũriguere añurõ padeosuguéjĩrã, ote dũca cũorígu butisuguerẽpa tiiróbiro niicu. Butisuguerẽpa Cõamacũrē usenire ticorẽpa niirucuyiro.^a

Cõamacũrē padeorá diamacú tiirécũtire

19 Yáa wedera, ateré masĩña: ãpẽrá wederi, tuomasĩãda jĩrã, añurõ tuoyá. Múã cũã wederere tuotóa, wãcũtoarapũ wedeseya; máata cúarijãña. 20 Marĩ cúara, Cõamacũ booró tiirícu. 21 Teero tiirá, niipetire múã ñañarõ wãcũrere, ñañaré tiirécũtirere duujãña. Cõamacũrē “jáũ” jĩĩ, cũũye queti marĩrē cũũ cũũrere diamacú padeoyá. Tee quetire tuo, padeorá, múã netõnénoãdacu.

22 Cõamacũye quetire búri peti tuorijãña. Tuoári siro, tee queti dutirére tiiyá. Tiihẽrano cũã basiro jĩĩditora tiicúa. 23 Tee quetire tuo, tee dutirére tiihẽgũno biiro

biii: Cũũya diapóare ãnorõpũ ññaquí. 24 Cũũ baurére añurõ ññaári siro, cãmenucá witiwagũra, acabójàquí. 25 ãpĩpé cũũ Cõamacũye tuoáriguere wãcũrucu, acabóriqui. Cõamacũ dutiróbiro cũũ tiirucújãquí. Cũũ teero tiirécũtirementa Cõamacũ cũũrē usenirĩ tiigúdaquí. Cõamacũye queti diamacũrã niã. Teemena marĩ ñañaré dícu tiidũgãmĩari-guere tiidũri tiirígu niiwĩ.

26 ãpĩ “yũũ Jesuré padeogú niã” jĩĩ wãcũmiqui. Teero jĩĩpacũ, ãpẽrãrē ñañarõ wedesequí. Teero tiigú, cũũ basiro jĩĩditogu tiiquí. Cũũnorõ padeoré búri niiré niã. 27 Cõamacũ marĩ Pacure diamacú padeogũpeja biiro tiirécũtiro booa: Pacũ manirãrē, wapewia numiãrē cúãrē merẽã wáari, tiiapuro booa. Teero biiri atibũreco maquē ñañarere tiinunũserijãrõ booa.

Basocáre sícãrĩbíro ññaña

2¹ Yáa wedera, múã marĩ Õpũ Jesucristo añunetõjõãgũrẽ padeojĩrã, basocáre sícãrĩbíro tiiyá. 2 Apetó tiigú, ãmu sícũ múã neãrĩ wiiipũ sããatiboquí. Cũũ wãmosúã tuusãri beto oro beto, suti añuré sãñagú niiboquí. Toorá ãpĩ apeyenó cũohẽgu sutiró bũcũroniãrõ sãñagú sããatiboquí sũcã. 3 Múãpe padeorẽmena suti añuré sãñagũrẽ ñña, cũũrē “ãno añurõpũ duiya” jĩĩbocu. Apeyenó cũo-

^a 1.18 Éxodo 23.16,19.

hégupereja “jõõ nucũña” o “ãno yeparu duijãña” jĩjãbocu. ⁴Múã teero tiirémèna basocáre sícãrĩbíro tiihéra tiicú. “Suti ãñuré sãñagú bóaneõgũ nemoró wapapacái”, jĩ wãcũmicu. Tee wãcũre ñañaré niiã.

⁵Yáa wedera, yũre tɔoyá: Apeyenó cɔohéranorẽ Cõãmacũ besequi, cũã padeoré pairó wapacutiro wáaaro jĩgũ. Cũũ ɔtopu wáaaro jĩgũ, besequi. Cũũ jĩrirobirora cũũre maĩrá cũũ ɔtopu niĩadacua. ⁶Múãpe apeyenó cɔohérrare doo, bobosácu. ¿Noã múãrẽ tiápei? Pee cɔorá tiápecua. ¿Noã múãrẽ ñee, queti beserĩ basocu ɔtopu néewadutii? Cũãrã tiicúa. ⁷Cũãrã múã padeogú wãmerẽ buijácu. Múãpe cũũ wãmerẽ padeorémèna jĩicu.

⁸Múã Cõãmacũ dutirére ãñurõ tiipetídugara, cũũye queti jóari-pũpu jĩrõbirora tiyá: “Mũũ basi-ro maĩró tiirõbirora ãpẽrãcãre maĩná”. ^bTeeré tiirã, diamacú tiirã tiia. ⁹Múã basocáre sícãrĩbíro tiihéra, ñañarére tiirã tiia; Cõãmacũ dutirére netõnucãrã tiia. ¹⁰Sicũno Moisére dutiré cũũrigue niipetirere tiipetipacu, sicawãme tiihérogãmenarã, tee dutiré niipetirere netõnucãgũ niiqui. ¹¹“Ãpĩ nũmorẽ ñeeaperijãña”, teero biiri “basocáre sãrĩjãña” jĩrere dutirigu niiwĩ Cõãmacũ. Múã sícũrẽ sãrã, ãpĩ nũmorẽ ñeeaperipacara, Moisére dutiré

cũũriguere netõnucãrã tiicú. ¹²Cõãmacũ múãrẽ mama dutiré cũũriguemena^c múã tiiriguere iña, wapa tiigúdaqui. Teero tiirã, ãñurõ wedeserecuti, ãpẽrãrẽ ãñurõ tiirécutiro booa. ¹³Ãpẽrãrẽ bóaneõ iñahãri siro, Cõãmacũcã bóaneõrõ maniró wapa tiigúdaqui. Bóaneõ iñarirapeja cũũ wapa tiirõpũre cuiro manirómèna ãñurére ñeerã wáaadacua.

Ãñuré tiirémèna Jesuré padeoró booa

¹⁴Yáa wedera, sicũ “yũũ Jesuré padeóa” jĩboqui. Teero jĩpacu, ãpẽrãrẽ ãñuré tiẽñoriboqui. Cũũ padeoré ¿neenómèna wapacutĩbogari? Teero padeoré cũũrẽ netõrĩ tiiricu. ¹⁵Apetó tiirã, Jesuré padeorã suti wasoré cɔohéra, yaaré cɔobayíhera múãmèna niibocua. ¹⁶Sicũ múã menamacũ cũãrẽ ateré jĩboqui: “Múã ãñurõ wáaya; yũsuári, asibusúre suti sãñajĩrã niiña; múã yaadugarecõrõ yaaya”, jĩboqui. Cũũ cũã boorere ticoripacu, cũũ tee jĩrẽ wapamaniã. ¹⁷Marĩ padeoré tee queoré tiirõbiro niã. Marĩ padeopacára, ãpẽrãrẽ tiápuheri, wapamaniã.

¹⁸Apetó tiigú, yũũ jĩĩriguere padeohéguno ateré jĩboqui: “Sicũ ãñurére tiiripacu, Jesuré padeoquí. Æpĩpé ãñurépere tiiquí”. Cũũ teero jĩrere biiro wedeguda: “Cũũ ãñuré tiiripacari, ¿deero tii marĩ cũũ Jesuré pa-

^b2.8 Levítico 19.18.

^c2.12 Mama dutiré cũũrigue “ãpẽrãrẽ maĩná” jĩrẽ niã.

deorére ññamasĩboatau? Cũũ añuré tiieñnoremna cũũ Jesuré padeorére ññamasĩbocu”.
 19 Cũũpe “Cõãmacũ sícũrã niiqui” jĩĩ padeoquí. Tee añuniã añurõpeja. Wãtĩacã padeocúa tiirãpuja. Tee wãcũrã, ñapõpicua cuira.
 20 Cũũ tuomasĩridojãgũ niĩ. Yũũ jĩĩãriguere wãcũbua, ateré masĩrõ booa: Marĩ “Jesuré padeóa” jĩĩpacara, ãpẽrãrẽ añurõ tiihéri, marĩ padeoré wapamanĩã.
 21 Marĩ ñecũ Abrahamye maquẽrẽ wedeguda. Abraham cũũ macũ Isaare ãtãbú sotoãpu siatũpeomiyigu. Cõãmacũ cũũ tiirére ññagũ, cũũrẽ “añugũrã niĩ” jĩĩ ññayigu.
 22 Atecãrẽ tuomasĩrõ booa: Abraham Cõãmacũrẽ padeoyĩgu. Teeména Cõãmacũ tiidutĩrirobirora tiiyĩgu. Teero tiigú, cũũ tiirémna cũũ padeorére tiyapãcutiyigu.
 23 Teero cũũ tiiriguemna Cõãmacũye queti jóaripũ niiré diamacũ wáaro tiiriro niiwũ. Tiipũ biiro jĩĩã: “Abraham Cõãmacũrẽ padeoyĩgu. Teero tiigú, Cõãmacũ cũũrẽ ‘añugũrã niĩ’, jĩĩ ññayigu”,^d jĩĩ jóanoã. Too síro Cõãmacũ Abrahamrẽ “mũũ yũũ menamacũ niĩã” jĩĩrigu niiwĩ.

24 Tee quetimena ateré añurõ masĩnoã sãa: Marĩ Cõãmacũrẽ padeorã añurõ tiirĩ, Abrahamrẽ tiirirobiro marĩrẽ “añurãrã niĩya” jĩĩ ññaquĩ. Ñserimena dícu

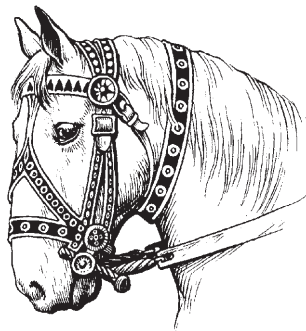
“Cõãmacũrẽ padeóa” jĩĩrãrẽ “añurãrã niĩya” jĩĩ ññariqui.

25 Teerora wáayiro too sũguero macõpu ãtuãrẽ ñeeape wapatãrigore. Coo Rahab wãmecutiyoigo.^e Judíoa cooya macã macãrã wãpãrã niiyira. Coo Cõãmacũrẽ padeojĩgõ, judíoa jeari, añurõ bocayigo. Too síro cũã dutiwáadari marẽ ññocóyigo. Cõãmacũ coo tiirére ññagũ, coore “añugõrã niyo” jĩĩ ññayigu.

26 Ateména pũtuãa: Sícũ Jesuré padeopacũ, añuré tiihéri, cũũ padeoré wapamanĩã. Cũũ padeoré sicaõpũũ yeeripũna duuãri siro tiirõbiro niicu; catiricu.

Ñemerõrẽ cãmotãmasĩrõ booa

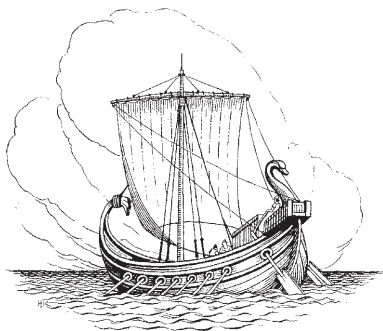
3 ¹Yãa wedera, múã watoarpu re paũ peti basocãre buerã niirijãrõ booa. Múã masĩcu: Cõãmacũ ãsã Jesuyére bueré wapa ãsã tiiriguere ãpẽrã nemorõ añurõ besegudaqui, ãsãrẽ wapa tiidari sũguero. ²Marĩ niipetira pee ññanarẽ tiirucúa. Sícũ pẽerogã

Caballo cõmebetoména

^d2.23 Génesis 15.6. ^e2.25 Josué 2.

ñañaré wedesehegüno ãñugú peti niiqui. Cũũ wedeseãmajãdũgarere cãmotãmasĩgũ, niipetire cũũ ñañaré tiidũgãrecãrẽ cãmotãmasĩqui. ³Marĩ cõmebetõrigãrẽ caballoaye ɯseripɯ sããã, caballoa marĩrẽ ɯũaro jĩĩrã. Teebetorigãmena marĩ wãadũgaropɯ cũãmena wãamasĩã. ⁴Teerora niã doorĩwũcãrẽ. Tiiwú pairĩwɯ niipacari, wĩno bayirõ páapucopacari, tiiwũrẽ waatúgũ péeripĩgãmena-

Doorĩwɯ péeripĩgãmena waatũre

rã cũũ wãadũgarope waatúcoi. ⁵Marĩya ñemerõmena teerora wãacu. Mariya ñemerõ mariya õpũũ dũarógã niipacaro, pee peti wedeseremena pũre ñañomasĩã. Pecame péerimegã niipacaro, marĩ sãiyócori, pairõ macãnucũ niãĩrõre jũũpetiri tia. ⁶Pecame tiirõbiro niã marĩya ñemerõ. Péerogã niipacaro, pee ñañaré wedesemasĩcu. Noo boorõ niipetire ñañaré wãari tiicú. Tee ñañarõ wedesere wãtĩmena pũtõcuticu. Niipetiro marĩ catirĩ bũrecore ãñurõ niimiãriguere ñañocú.

⁷Basocã niipetira wãicũrare, wũurãre, yerapɯ wéerare, día macãrãrẽ ɯũri tiimasĩcuã. Cũã sicatorpũra ɯũri tiimasĩnotoarira niiwã. ⁸Marĩya ñemerõ docare ɯũri tiimasĩricu. ãñurẽ dícu wedesedũgapacara, ñañaré wedese-cu. ãña bacarĩ, cũũ nima ticoro tiirõbiro marĩ wedesere basocãre ñañarõ tiicú. ⁹Marĩya ñemerõmena Cõãmacũ marĩ Õpũrẽ marĩ Pacũre ɯsenire ticopacara, basocãre cũũ tiirõbiro baurã tiinõrira-re ñañarõ wedesea. ¹⁰Sicaũseromena Cõãmacũrẽ ɯsenire ticoa; tiĩũseromenarã ãpẽrãrẽ ñañarõ wedesea sũcã. Yãa wedera, teerẽ tiirĩjãrõ booa. ¹¹Sicacope oco witi-ri copere oco ãñurẽ, oco ñañaré witi-ricu. ¹²Narañagũ pica dũcacũtircu. Picagũ ɯse dũcacũtircu. Tee tiirõbiro oco móã ocare witi-ri copere oco móã ocahere witi-ricu.

Diamacũ tuomasĩrã tiirẽ

¹³Mũã watoapũre ãñurõ tũgue-ñapõtẽõnucõrã, tuomasĩrã niicua. Cũã ãñurõ tiirẽcutirere ãño-ãrõ “ɯũ tiirere ñaña” jĩĩrõ manirõ. Biirõ tiigũno tuomasĩgũ peti niĩ. ¹⁴Mũã tuomasĩpetipacara, ãpẽrãrẽ doe, cũãrẽ pesucũtira, “ãpẽrã nemorõ tuomasĩã” jĩĩrĩjãña. Mũã teerẽ tiirẽcutira, diamacũ maquẽrẽ cõãrã tia. ¹⁵Tee cũã tuomasĩmiãrigue Cõãmacũ ticorẽ mee niã. Atibũreco maquẽ wãcũrẽ niã; basocã cũã basiro wãcũrẽ niã; wãtĩã wãcũrẽno niã.

16 Múã watoapɯ doere, teero biiri pesucɯtɩre niirí, sícāróména niirecɯtɩherecã niíadacu. Noo booró niipetire ñañaré wáaadacu.

17 Cõamacũ tɯomasíre ticoré cɯorápeja ñañarére ámaãrõ maniró niicua. Cũãjã biiro niicua: Ññurõ niirecɯtirere boorá, basocáre ññurõ wéepeora, wederére ññurõ tɯoñerã, ãpērãré bóaneõ ññarã, niipetirare ññuré tiirá, niipetirare sícāríbíro tiirá, tiidítóro maniró ññurõ tiirécɯtira niicua. 18 Ññurõ niirecɯtirere tiidugáranõ ññurõ niirecɯtɩre maquẽrẽ wedesecua. Too síropɯre cũã teero jĩĩriguemena diamacú niirecɯtirere ññaadacu.

Atibúreco maquẽrẽ maĩré

4 1 ¿Ñeeména cãmeríquẽi? ¿Ñeeména cãmerítutii? Múã popeapɯ ñañaré tiidugáre, wãcũnɯnɯseremena teero wáaa. 2 Múã apeyenó cɯodugápacara, buamasíricu. Cɯodugára, ãpērã cɯoráre síacú. ãpērã cɯorére ññajĩrã, ññatuticu. Múã boorére buamasíhērã, cãmerítutiámajãcu; cãmeríquẽcu. Múã boorére buamasírícu, ¿deero tiirá? Cõamacũre sãiríjĩrã. 3 Sãipacári, Cõamacũ ticoríqui. Ññurõ wãcũrémena sãirícu; múã cũũ ticoréména ññanére tiidugácu.

4 Múã sícõ numió manɯcɯtipaco, apegó manɯrẽ maĩgó tiiróbiro niicu. Atibúreco maquẽrẽ maĩrã-

no Cõamacũrẽ ññatutira tiiróbiro niicua. Múã teeré masícu. Teero tiirá, atibúreco maquẽrẽ maĩdugáranõ Cõamacũrẽ ññatutigu tiiróbiro wáacua. 5 Cõamacũye queti jóaripũpũ búri peti ate jóanorõ mee tiia: “Cõamacũ marĩrẽ Espírítu Santore ticorigu niijĩgũ, ãpērãré nemoró cũũrẽ marĩ maĩrĩ booquí”,^f jĩĩ jóanoã. 6 Cõamacũ marĩrẽ ññurõ tiigú tiiapunemomasíqui. Teero tiiró, cũũye queti jóaripũpũ ate jóanoã:

“ãpērã nemoró niĩã” jĩĩrã
Cõamacũ tiiapurere cɯorícu.

Teero jĩĩhērãpe cũũ tiiapure cɯocúa,^g

jĩĩ jóanoã.

7 Teero tiirá, Cõamacũ dutirére ññurõ yɯerã niĩña. Satanás múãrẽ jĩicõásãrĩ, wãcũtutuaya. Wãcũtutuari, yoari mee nii, wáajõãgũdaqui. 8 Cõamacũrẽ wãcũrucujãña. Múã teero tiirí, Cõamacũ múãmena niirucujãgũdaqui. Múã ññanére tiirére tiidújãña. Múã Cõamacũrẽ, teero biiri atibúreco maquẽrẽ sícāróména maĩdugára múã teero wãcũrére wasoyá. 9 Múã ññanére tiirére wãcũ, wãcũpati, utiya. Múã buimírigue utiré wasoáro. Múã usenimírigue bóaneõrõ tɯgueñare wasoáro. 10 Múã marĩ Òpũ ññacorɯre “yɯũ búri niigú niĩã” jĩĩ wãcũrucuri, cũũ múãrẽ ɯpɯtí macãrã wáari tiigúdaqui.

^f4.5 Éxodo 20.5. ^g4.6 Proverbios 3.34. ^h5.11 Job 1.1—2.10.

ⁱ5.11 Job 42.10-17. ^j5.17 1 Reyes 17.1; 18.1. ^k5.18 1 Reyes 18.42-45.

**Marí “pecamepu wáagudu nii”
jĩmasĩricu**

11 Yáa wedera, cãmerí buiápe-rijaña. Sicãribiro padeopacú, sí-cũ ãpĩrẽ buijágũ, cũũrẽ “pecamepu wáagudu nii” jĩgũ tiiquí. Teero jĩgũno Cõãmacũ dutirére buijágũ tiiquí. “Cõãmacũ dutiré nemoró masĩa yũja” jĩdũgagu niiquí. Teero jĩgũ tee dutiré ma-querẽ tiiríqui. Ñũrõ “jáu” jĩrõno tiigú, “Cõãmacũ dutiré queoró niiria” jĩgũ tiiquí. 12 Cõãmacũ sí-cũrã dutirére ticogú niĩ. Cũũ dí-cu marí tiirére ñũrõ ñña, “pecamepu wáagudu nii” jĩmasĩqui. Cũũ dícu marĩrẽ netónemasĩqui. Cũũrá sũcã pecamepu wáaduti-masĩqui. Múãpe “pecamepu wáagudu nii” jĩmasĩricu.

**Ñamigã wáaadarere masĩña
maniã**

13 Múã biiro jĩrecutia: “Mecũã o ñamigã tiimacãpu wáaguda. Toopú siccãma nii, pade, pairó niyeru wapatáguda”, jĩicu. Múã teero jĩirécutirano yũre tuoýa: 14 Múãrẽ ñamigãno merẽã wáaadarere masĩricu. Múã catiré õme tiiróbiro niĩ; péerogã bau, too síro ditijõã. 15 Teero jĩrõno tiirã, biirope jĩrõ booa: “Apetó tiigú, Cõãmacũ boorí, cũũ catiré ticori, teeré tiinóadacu”, jĩrõ booa. 16 Múãpe teero jĩiria. “Ûsã basiro too síro tiiwáadarere masĩã” jĩsũguea. Niipetire teero jĩisũguereno ñañaniã. 17 Sicũno

ñũrẽ tiirere tiimasĩpacu, teeré tiihéguno Cõãmacũrẽ netõncã-gũ tiiquí.

Pee apeyé cwoaráe wederigue

5 1 Pee apeyé cwoará, yũre tuo-ýa: Múãrẽ ñañarõ netõrẽ nii-ãdacu. Tee ñañarõ netõãdare wã-cũrã, bayiró acaribíremena utirã niĩña. 2 Múã pee cwoaré bóajõã-ãdacu. Múãye sutire butua weejãadacua. 3 Múãye oro, múãye niyerupe cutawi bóajõãadacu. Cõãmacũ cũũ basocãre wapa tiiádari bũreco jeari, cũũ múã ññacoropu tee cutawiriguere ññagũdaqui. Tee cutawirigue múã niyeru maĩ-rí siro, múã ãpẽrãrẽ tiíapuhuri siro, teero ññoãdacu. “Múã pecamepu wáaadara niitoaa mée”, jĩrõ tiiádacu. Atibũreco petiádari bũreco niipacari, múã búri peti pairó niyeru ññanomiã. 4 Múã ññũãrẽ oteré dũca seedutípacara, wapatípetiririra niiwũ. Tee cũãrẽ niyeru wapatíririguere Cõãmacũ ññaqui. Paderã bayiró busurómene “queoró wapatíriawã” jĩrere Cõãmacũ niipetire so-toapu niigú tuoquí. 5 Múãpe atiditapãre pee peti cwoonetõncãã. Múã tusarénorẽ tiidũgãpetira niĩ. Múã wecũã ñũrõ diicutira tiiróbiro niicu; wecũã cũãrẽ sã-ãdari bũrecore masĩricua. 6 Múã ãpẽrãrẽ cũã bayiró peti wapa cworípacari, queti beserí basocu pũtopu néewa, “wapa cwoóya” jĩicu. Cũãrẽ sãadutícu. Cũãpe deero tii masĩricua.

**Jesucristo putuaatiadari suguero,
wacütutuadutire**

7 Yáa wedera, múã masiã: Marí Òpũ putuaatigũdaqui. Cũũ putuaatiadari suguero potocóro maniró yueya. Sicũ otegu cúũ oteré ducacutiri cotequi, añuré-tõpũ yaaada jĩgũ. Cũũ oteri siro, oco pearoo jĩgũ, potocóro maniró yuequi. 8 Cũũ tiiróbiro múãcã “marí Òpũ putuaatigũdaqui” jĩrã, potocóro maniró yueya. Wacütutuaya. Cũũ putuaatiadaro jeaadaro péerogã dusacú.

9 Yáa wedera, cãmerí wedepatirijãña, Cõamacũ marirẽ ñañarõ tiirí jĩrã. Cõamacũ basocãre wapa tiidari bũreco jeaatiro tia. 10 Profetas tiiriguere wacũña. Cũã Cõamacũye quetire wederi, ãpẽrá cũãrẽ ñañarõ tiiyira. Cũãrẽ teero tiipacári, ñañarõ netõpacãra, wacütutua, nucãjãyira. Cũã tiiróbirora múãcã tiiyá. 11 Basocãre ñañarõ wãapacari, cũã wacütutuari, cũã doca “añurá niwã” jĩã marí. Job wãmecutigu ye queti maquẽrẽ múã masicu.^h Cũũrẽ ñañarõ wãapacari, wacütutuayigu. Too síro Cõamacũ cũũrẽ añurõ tiirigucãrẽ masicu.ⁱ Tee quetimenapũra “Cõamacũ bóaneõ ññarẽ cuogú niĩ” jĩrécãrẽ añurõ ññamasinoã.

12 Cõamacũrẽ wãmepeorijãña. Tee uputí maquẽ niã. Múãrẽ sãĩ-

ñarí, “tiiáwũ” o “tiiríawũ” jĩrẽ dícu jĩña. Jĩnemorijãña, Cõamacũ marirẽ ñañarõ tiirí jĩrã.

13 Sicũ Jesurẽ padeogũre ñañarõ wãari, Cõamacũrẽ tiiapure sãirõ booa. Hsenigũnope Cõamacũrẽ basapeero booa. 14 Diarecutigũno Jesurẽ padeorã menamacãrã bũtoã dutirãre boocóro booa, cũũrẽ use tuusiããrõ jĩgũ. Cõamacũ netõnẽãrõ jĩgũ, sãidutibosaro booa. 15 Cũã padeorẽmena sãirí, diarecutigu netõnẽnogũdaqui. Cõamacũ cũũrẽ diarẽ netõrĩ tiigũdaqui. Cũũ ñañarẽ tiirí siro niirí, Cõamacũ cũũrẽ acabógũdaqui. 16 Teero tiirã, múã ñañarẽ tiiriguere cãmerí wedenetõña. Cõamacũrẽ sãĩbosãya, diarecutirare netõnẽãrõ jĩrã. Sicũ basocú añugú padeorẽmena sãirí, Cõamacũ yũrijã tiiriqui. 17 Elías marí tiiróbiro basocú niyigu. Cũũ Cõamacũrẽ “oco pearijããrõ” jĩ bayiró sãiyigu. Itiãcũma apecũmã deco atiditapũre oco peariyiro.^j 18 Too síro Cõamacũrẽ sãiyigu sũcã. Teero tiiró, oco peayiro.^k

19 Yáa wedera, apeto tiigú, sicũ múãmena niirigu merẽã wacũrẽ wasonóboqui. Cũũrẽ teero wãari ññagũ, ãpĩ cũũrẽ añurépere wasorí tiibóqui sũcã. 20 Wasorí tiigũno ñañarẽ tiiriguere aterẽ tiiquí: Diari siropũre, ñañarõ netõbõariguere netõrĩ tiiquí; acabóre bũarí tiiquí.

Nocõrõrã niã.